

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۵۲

هفته منتهی به ۱۸ مارس ۲۰۱۸

۲۷ اسفند ماه ۱۳۹۶

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۹

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• چین

• ترکیه

• هند

۹-۱۱

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۱-۱۲

تحولات بازار طلا

۱۲-۱۴

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۸۲

خلاصه

در امریکا، تورم و تورم پایه در ماه فوریه به ترتیب به $2/2$ و $1/8$ درصد (مطابق تورم ماه ژانویه) رسید. در ماه فوریه در مقایسه با ماه ژانویه خرده فروشی $0/1$ درصد کاهش یافت. در همین مدت، تولیدات صنعتی $1/1$ درصد رشد نمود که بسیار فراتر از رشد پیش‌بینی شده بود.

در منطقه یورو، تورم از $1/3$ درصد در ماه ژانویه به $1/1$ درصد در ماه فوریه کاهش و میزان حقوق و دستمزد در فصل چهارم 2017 در مقیاس سالانه $1/7$ درصد افزایش یافت. کمیسیون اروپا فهرستی ده صفحه‌ای از کالاهای تولید امریکا را با قصد وضع تعرفه متقابل ارائه نمود. سه حزب آلمانی موفق به تشکیل دولت ائتلافی شدند و خانم مرکل بار دیگر به عنوان صدراعظم انتخاب شد.

در انگلیس، بر اساس بیانیه پیش‌بینی‌های اقتصادی فصل بهار انتظار می‌رود تورم ظرف یک سال آتی به نرخ هدف بانک مرکزی (۲ درصد) بازگشته و رشد اشتغال طی سال‌های آینده ادامه یابد. برآورد رشد اقتصادی سال 2018 از $1/4$ به $1/5$ درصد ارتقاء یافت، اما برای سال 2019 و 2020 بدون تغییر معادل $1/3$ درصد اعلام شد.

در ژاپن، لحن صورت‌جلسه نشست ماه مارس مثبت بود. هاروهیکو کرودا، در پارلمان این کشور اطمینان داد بانک مرکزی می‌تواند خروج آرام از سیاست‌های فوق انبساطی را طراحی نماید، اما زمان گفت‌وگو پیرامون جزئیات آن در غیاب رسیدن به تورم هدف (۲ درصد) هنوز فرا نرسیده است.

در چین، تولیدات صنعتی در ماه فوریه نسبت به ماه مشابه سال قبل از آن $7/2$ درصد رشد نمود. احتمال دارد اعمال تعرفه‌های جدید به ارزشی بالغ بر ۶۰ میلیارد دلار به صدها محصول صادراتی این کشور به امریکا گسترش یابد. این امر می‌تواند مناسبات تجاری دو کشور را دستخوش تحولات گسترده نماید.

هفته گذشته، دلار در برابر اکثر اسعار جهان‌روا و نوظهور به جز ین ژاپن و پوند انگلیس تقویت شد. رشد بهتر از انتظار تولیدات صنعتی امریکا و رشد کمتر از انتظار تولیدات صنعتی منطقه یورو، از مهم‌ترین دلایل تقویت دلار در هفته گذشته بودند.

رشد قابل توجه شاخص‌های بازار سهام امریکا، تقویت دلار، نزدیک شدن به زمان تشکیل جلسه فدرال رزرو و احتمال بالای افزایش نرخ بهره کلیدی، سبب کاهش بهای طلا در هفته گذشته شدند.

هفته گذشته، اظهار نظر وزیر نفت ایران، افزایش تولید نفت شیل در ماه آوریل، افزایش بیش از انتظار ذخایر نفت امریکا و گزارش IEA مبنی بر افزایش تولید نفت کشورهای غیرعضو اوپک در سال 2018 ؛ بر بهای نفت تأثیر کاهنده داشت. در سوی مقابل، کاهش بیش از انتظار ذخایر بنزین و فرآورده‌های نفتی، افزایش تولیدات صنعتی چین، تقویت بازار سهام امریکا و پوشش موقعیت‌های فروش نفت؛ بهای نفت را مورد حمایت قرار دادند و ضمن جبران اثرات کاهنده، در نهایت منجر به تقویت اندک بهای آن در پایان هفته شدند.

امریکا

تورم

شاخص قیمت مصرف‌کننده که در ماه ژانویه ۰/۵ درصد (مقیاس ماهانه) رشد نموده بود، در ماه فوریه ۰/۲ درصد افزایش یافت. تورم در ماه فوریه نیز به ۲/۲ درصد (مطابق تورم ماه ژانویه) رسید. در ماه فوریه بهای انرژی تنها ۰/۱ درصد افزایش یافت و بهای مواد غذایی تغییری نداشت. بر این اساس، شاخص بهای پایه مصرف‌کننده (بدون در نظر گرفتن نوسان قیمت مواد غذایی و انرژی) در ماه فوریه در مقایسه با ژانویه ۰/۲ درصد رشد نمود و تورم پایه نیز در ماه فوریه به ۱/۸ درصد در سال رسید. در مقایسه سه ماه منتهی به فوریه با مدت مشابه سال قبل، شاخص بهای مصرف‌کننده رشد ۳/۱ درصدی نشان می‌دهد که بسیار مطلوب محسوب شده و نشانگر روند صعودی تورم است. این مسئله با سایر گزارشات آماری از اقتصاد امریکا هم‌خوانی دارد. هفته‌های قبل گزارش ISM نشان داده بود بهای مواد اولیه در حال افزایش است. همچنین هفته گذشته ارقام تورم تولیدکننده این کشور منتشر شد. بر این اساس، تورم تولیدکننده از ۲/۷ درصد در ماه ژانویه به ۲/۸ درصد در ماه فوریه افزایش یافته است. شایان ذکر است، تورم تولیدکننده در فوریه سال گذشته در سطح ۱/۸ درصد قرار داشته که این نکته نشان دهنده رشد سریع تورم در بخش تولیدی است. با توجه به افزایش تعرفه واردات برخی از فلزات، احتمال افزایش بیشتر شاخص بهای تولیدکننده در آینده وجود دارد. با در نظر گرفتن آمارهای فوق، احتمال افزایش نرخ بهره کلیدی در نشست ۲۱ مارس بسیار بالا رفته است.

خرده فروشی

خرده فروشی در ماه فوریه به مانند ماه ژانویه کاهش یافت. در ماه فوریه در مقایسه با ماه ژانویه خرده فروشی ۰/۱ درصد کاهش یافت. این در حالی است که پیش‌بینی شده بود در ماه فوریه خرده فروشی ۰/۳ درصد افزایش یابد. یکی از دلایل اختلاف ارقام واقعی و پیش‌بینی شده، تجدید نظر در ارقام مربوط به افت ماه ژانویه از ۰/۳- به ۰/۱- درصد بود. البته کاهش فروش سوخت و خودرو از دیگر دلایل کاهش خرده فروشی در ماه فوریه بود. خرده فروشی بدون در نظر گرفتن دو قلم مذکور، رشد ۰/۳ درصدی در این ماه داشت. در ماه مذکور فروش اسباب و لوازم منزل نیز ۰/۹ درصد افت نمود. اقلام مربوط به خرده فروشی به غیر از فروش مواد غذایی، خودرو و مصالح ساختمانی که در احتساب ارقام رشد مصرف و تولید ملی امریکا به طور مستقیم وارد می‌شود، ۰/۴ درصد رشد نمود. این مسئله نگرانی در خصوص افت خرده فروشی در این کشور را کاهش داد. بر همین اساس، پیش‌بینی می‌شود خرده فروشی در ماه آینده افزایش داشته باشد.

تولید صنعتی

تولیدات صنعتی امریکا پس از یک دوره کاهش در ماه ژانویه، در ماه فوریه دوباره افزایش یافت. در ماه فوریه تولید صنعتی در مقایسه با ماه ژانویه ۱/۱ درصد رشد نمود که بسیار فراتر از رشد ۰/۳ درصدی پیش‌بینی شده بود. البته افت تولیدات بخش مذکور در ماه ژانویه از ۰/۱- به ۰/۳- درصد تجدید نظر شد. در ماه فوریه برخی بخش‌های مربوط به تولیدات صنعتی از جمله تولیدات کارخانه‌ای و معدنی رشد نمودند. در این مدت، بیشترین افزایش مربوط به رشد ۴/۳ درصدی تولیدات معدنی (بالاترین رشد ماهانه در ۱۰ سال اخیر) و سپس کارخانه‌ای (۱/۲ درصد) بود. در بخش کارخانه‌ای، تولید وسایل نقلیه و قطعات یدکی بیشترین سهم را در رشد این بخش داشت. در ماه فوریه، تولید و خدمات رفاهی (آب، برق و گاز) به علت افزایش دمای هوا و کاهش تقاضا و در نتیجه کاهش تولید برق، ۴/۷ درصد افت نمود و به طور تقریبی افزایش تولیدات معنی را خنثی نمود. ظرفیت مورد استفاده در تولیدات صنعتی از ۷۷/۴ به ۷۸/۱ درصد افزایش یافت. شایان ذکر است؛ ظرفیت مورد استفاده در تولید کارخانه‌ای بالاتر از میانگین ۲۰ سال گذشته بوده که نشان می‌دهد تولید صنعتی و کارخانه‌ای در سطوح بالای منحنی تولید قرار دارد.

منطقه یورو

هفته گذشته، کمیسیون اروپا در پاسخ به وضع تعرفه امریکا بر واردات فولاد و آلومینیوم، فهرستی ده صفحه‌ای از کالاهای تولید امریکا را با قصد وضع تعرفه متقابل، ارائه نمود. این کمیسیون ده روز به صنایع ذینفع اروپایی فرصت داد تا چنانچه وضع تعرفه بر هر یک از کالاهای موردنظر به کسب‌وکار آنها زیان وارد می‌کند، اعلام کنند. همچنین طبق اعلام کمیسیون مذکور، در مرحله دوم و در صورتی که WTO اقدام امریکا را خلاف مقررات تشخیص دهد یا وضع تعرفه‌ها از جانب امریکا بیش از سه سال ادامه یابد، بر گروه دیگری از کالاها نیز تعرفه وارداتی وضع خواهد شد.

کمیسیون اروپا همچنین، چارچوب مقرراتی جدیدی را برای مدیریت وام‌ها و مطالبات معوق بانک‌ها پیشنهاد نمود. طرح پیشنهادی جدید باید توسط قانون‌گذاران کشورهای عضو بررسی و تصویب شود. بانک‌های اروپایی در حال کاهش وام‌ها و مطالبات بد خود در ترازنامه هستند اما این رقم (معادل ۹۱۰ میلیارد دلار) همچنان بسیار بالا و قابل توجه است. بانک مرکزی اروپا نیز ضمن حمایت از این مقررات، نسخه اصلاح شده مجموعه رهنمودهای خود در زمینه مدیریت وام‌ها و مطالبات بد بانک‌ها را منتشر نمود. رئیس پارلمان اروپا رهنمودهای بانک مرکزی اروپا را هم سو با دیدگاه‌های حقوقی این پارلمان دانست اما هم‌سویی بیشتر این رهنمودها با مقررات اتحادیه اروپا را ضروری می‌داند.

هفته گذشته، سه حزب آلمانی پس از ماه‌ها مذاکره موفق به تشکیل دولت ائتلافی شدند. نمایندگان احزاب مورد نظر این اقدام را مغایر علاقه خود، اما یک ضرورت سیاسی توصیف و اعلام نمودند با وجود تفاوت‌ها، با یکدیگر همکاری سازنده خواهند داشت. خانم مرکل بار دیگر به عنوان صدراعظم انتخاب شد و دولت جدید روز چهارشنبه سوگند یاد خواهد کرد.

اقتصاد

تولیدات صنعتی منطقه یورو در ماه ژانویه نسبت به ماه مشابه سال قبل از آن، ۲/۷ درصد افزایش یافت. پیش از این پیش‌بینی شده بود تولیدات صنعتی ۴/۷ درصد افزایش یابد. به علاوه، رشد ۵/۲ درصدی تولیدات صنعتی در ماه دسامبر ۲۰۱۷ نیز به ۵/۳ درصد اصلاح شد. در مقیاس ماهانه، تولیدات صنعتی در ماه ژانویه ۱ درصد کاهش یافت. این افت که بیش از کاهش ۰/۴ درصدی مورد انتظار بود، بیش‌ترین افت تولیدات صنعتی از دسامبر ۲۰۱۶ به شمار می‌رود. به این ترتیب، در ماه ژانویه تولید انرژی (۶/۶ درصد) کالاهای مصرفی بادوام (۱/۹ درصد) و کالاهای واسطه‌ای (۱ درصد) کاهش یافت؛ اما تولید کالاهای سرمایه‌ای (۱/۲ درصد) و کالاهای مصرفی غیر بادوام (۰/۱ درصد) افزایش داشت.

شاخص قیمت مصرف‌کننده در ماه فوریه نسبت به ماه قبل از آن، مطابق با انتظارات، ۰/۲ درصد افزایش یافت. همچنین در تجدیدنظر نهایی، تورم سالانه در ماه فوریه از ۱/۲ درصد (بر اساس ارقام منتشره اولیه) به ۱/۱ درصد اصلاح شد. به این ترتیب، تورم از ۱/۳ درصد در ماه ژانویه به ۱/۱ درصد در ماه فوریه کاهش یافت. در میان اقلام تشکیل دهنده تورم؛ رشد بهای خدمات (۰/۵۷ واحد درصد)، مواد خوراکی، نوشیدنی و تنباکو به همراه انرژی (هر کدام ۰/۲۱ واحد درصد) و کالاهای صنعتی در بخش غیر انرژی (۰/۱۴ واحد درصد) به ترتیب بیش‌ترین تأثیر را در تورم ماه فوریه در مقیاس سالانه داشتند.

میزان حقوق و دستمزد در فصل چهارم ۲۰۱۷ در مقایسه با سال قبل، ۱/۷ درصد افزایش یافت. در فصل دوم و سوم ۲۰۱۷، حقوق و دستمزد به ترتیب ۱/۵ و ۱/۶ درصد افزایش یافته بود. هزینه هر ساعت نیروی کار در فصل چهارم ۲۰۱۷ در مقایسه با فصل مشابه سال قبل، در بخش انرژی ۱/۳ درصد، صنعت ۲/۱ درصد، خدمات ۱/۹ درصد و در بخش غیر کسب‌وکار ۱/۱ درصد افزایش یافت. در میان کشورهای منطقه یورو، بیش‌ترین افزایش هزینه هر ساعت نیروی کار در کشورهای لیتوانی و استونی گزارش شده و تنها در کشورهای ایتالیا و فنلاند اندکی کاهش به چشم می‌خورد.

آلمان، موتور پیشران اقتصاد منطقه یورو

پس از تجدیدنظر نهایی، تورم در ماه فوریه، مطابق با آمار مقدماتی منتشره، ۱/۴ درصد اعلام شد. به این ترتیب، تورم برای سومین ماه متوالی کاهش یافت. کندتر شدن آهنگ رشد تورم به طور عمده به علت کاهش رشد قیمت انرژی

است. رشد سالانه قیمت انرژی از ۳/۷ درصد در ماه نوامبر ۲۰۱۷ به تدریج کاهش یافته و در ماه فوریه به ۰/۱ درصد رسیده است. بدون احتساب انرژی، تورم ماه فوریه ۱/۵ درصد گزارش شده است. کاهش رشد قیمت مواد خوراکی از ۳/۱ درصد در ماه ژانویه به ۱/۱ درصد در ماه فوریه نیز یکی دیگر از عوامل مؤثر بر کاهش تورم بود. بدون احتساب مواد خوراکی و انرژی، تورم ماه فوریه ۱/۶ درصد اعلام شد.

انگلستان

هفته گذشته بیانیه پیش‌بینی‌های اقتصادی فصل بهار منتشر شد. بر این اساس، انتظار می‌رود تورم ظرف یک سال آتی به نرخ هدف بانک مرکزی (۲ درصد) باز گشته و رشد اشتغال طی سال‌های آینده ادامه یابد. کسری بودجه در سال مالی ۲۰۱۸-۲۰۱۷ معادل ۴۵ میلیارد و ۲۰۰ میلیون پوند بوده و ظرفیت لازم برای افزایش مخارج دولت وجود دارد. برآورد رشد اقتصادی سال ۲۰۱۸ از ۱/۴ به ۱/۵ درصد ارتقاء یافت، اما برای سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ بدون تغییر معادل ۱/۳ درصد اعلام شد. از سوی دیگر، برآورد رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۱ از ۱/۵ به ۱/۴ درصد کاهش یافت. همچنین در این بیانیه، هزینه‌های مترتب بر برکسیت ۳۷ میلیارد و ۱۰۰ میلیون پوند تخمین زده شده است. اقتصاددانان معتقدند به دلیل نگرانی‌ها پیرامون برکسیت، دورنمای رشد اقتصادی انگلیس ضعیف خواهد بود.

اخبار برکسیت در هفته گذشته حاکی از آن بود که ترزا می، نخست‌وزیر انگلیس، اظهار داشته قوانین اتحادیه اروپا شرایط برای دستیابی به بازارهای مشترک پس از برکسیت را دشوار خواهد کرد. رئیس کمیسیون اتحادیه اروپا در واکنش به سخنان وی اظهار داشت، زمان آن فرا رسیده که سخنرانی‌ها به توافق رسمی منتهی گردد. پارلمان اروپا نیز خواستار پاسخی آشکار از انگلیس در خصوص برکسیت شده است. طبق بحث‌های صورت گرفته در پارلمان اروپا، هنوز چشم‌انداز مشخصی برای خروج انگلیس از اتحادیه اروپا وجود نداشته و انگلیس پاسخ شفافی در این خصوص ارائه نداده است. بدین ترتیب، نمایندگان پارلمان اروپا پیشنهاد کردند انگلیس پس از خروج قطعی از اتحادیه، همانند توافق‌نامه‌هایی که اوکراین یا گرجستان با اتحادیه اروپا منعقد کردند، توافق‌نامه مشارکت با این اتحادیه را امضا کند.

در قطعنامه‌ای که نمایندگان اروپا روز چهارشنبه تصویب کردند آمده است: «انعقاد توافق‌نامه مشارکت میان اتحادیه اروپا و انگلیس می‌تواند چارچوب مناسبی برای روابط آتی لندن و بروکسل باشد.» مهم‌ترین محورهای این توافق‌نامه عبارتند از: «روابط تجاری و اقتصادی، امنیت داخلی، همکاری در امور خارجی و همکاری‌های موضوعی در زمینه‌های مختلف نظیر پروژه‌های فرامرزی تحقیقات و نوآوری.»

نتایج تحقیق جدیدی که هفته قبل در بروکسل منتشر شد نشان می‌دهد، در صورتی که لندن و بروکسل در فرآیند برکسیت توافق تجارت آزاد را امضا نکنند، هزینه سالانه شرکت‌های طرفین ۶۵ میلیارد یورو افزایش خواهد یافت و در این بین بخش مالی انگلیس بیش از اروپا آسیب خواهد دید.

با این حال، ترزا می و مقامات اتحادیه اروپا با ابراز امیدواری به تسهیل روند دوره انتقالی، قرار است دور جدید مذاکرات برکسیت را ۲۲ و ۲۳ مارس سال جاری (هفته آینده) برگزار کنند. لازم به ذکر است، هفته گذشته اکثر بازارهای مالی انگلیس به مناسبت روز «سنت پاتریک»^۱ تعطیل بوده و شاخص‌های عمده اقتصادی منتشر نشدند.

ژاپن

هفته گذشته صورت‌جلسه نشست بانک مرکزی ژاپن منتشر شد. بر این اساس، برخی از سیاست‌گذاران خواستار بررسی دقیق‌تر نواقص احتمالی سیاست پولی فوق‌انبساطی شده و لحن صورت‌جلسه مذکور حاکی افزایش احتمالی نرخ‌های بهره بود. یکی از چالش‌های بزرگ کرودا در دومین دوره از ریاست بانک مرکزی، آرام ساختن سرمایه‌گذاران تا زمان پایان دادن به سیاست‌های فعلی بدون آسیب‌رساندن به بازارهای مالی است. همان‌گونه که در هفته ماقبل ذکر گردید، بانک مرکزی ژاپن در نشست اخیر خود تغییری در سیاست‌های پولی اعمال نکرد و اکثر اعضای کمیته سیاست پولی معتقد بودند بانک مرکزی باید سیاست‌های انبساطی را «به طور مداوم» دنبال نماید. اما برخی دیگر اظهار داشتند این بانک باید تأثیرات احتمالی این سیاست‌ها نظیر کاهش سود مؤسسات مالی ناشی از پایین نگه داشتن نرخ بهره در سال‌های اخیر را نیز در نظر داشته باشد. عده‌ای دیگر خواستار تداوم نظارت و ارزیابی دقیق تأثیر مثبت سیاست‌های پولی فعلی بر نظام بانکی این کشور شدند.

هاروهیکو کرودا، پس از انتشار صورت‌جلسه مذکور در پارلمان این کشور، اطمینان داد بانک مرکزی می‌تواند خروج آرام از سیاست‌های فوق‌انبساطی را طراحی نماید، اما زمان گفت‌وگو پیرامون جزئیات آن در غیاب رسیدن به تورم هدف (۲ درصد) هنوز فرا نرسیده است. این بانک در صدد است ضمن استفاده از ابزارهای متنوع برای کاهش حجم ترازنامه خود، آسیبی به ثبات مالی این کشور وارد نگردد. وی همچنین اظهار داشت، بانک مرکزی ژاپن می‌تواند از سایر بانک‌های عمده نظیر فدرال رزرو که در حال کاهش تدابیر انگیزشی برای خروج از سیاست‌های انبساطی هستند، الگو برداری نماید.

¹ Saint Patrick's Day in the United Kingdom

* روز سنت پاتریک یکی از اعیاد مخصوص و تعطیلات ایرلندی‌ها است که با مهاجرت و نفوذ آنها به اکثر کشورهای دیگر، بعد بین‌المللی به خود گرفته است.

بر اساس آمار نهایی منتشره، تولیدات صنعتی در ماه ژانویه سال جاری نسبت به ماه قبل از آن ۶/۸ درصد افت نمود. آمار مقدماتی و پیش‌بینی بازار حاکی از افت ۶/۶ درصدی تولیدات مذکور بود. افت بیش از انتظار تولیدات صنعتی برای اولین بار از سپتامبر ۲۰۱۷ رخ داده و بالاترین میزان از مارس ۲۰۱۱ به شمار می‌رود. کاهش تولید در گروه‌های کالایی نظیر آهن و فولاد (۲/۱ درصد)، فلزات غیرآهنی (۹/۹ درصد)، فلزات نورد شده (۱۱/۴ درصد)، ماشین‌آلات الکترونیک (۸/۱ درصد) و تجهیزات حمل و نقل (۱۴/۳ درصد)؛ بیشترین تأثیر را در افت مذکور بر جای گذاشت. در مقیاس سالانه، رشد تولیدات صنعتی ماه ژانویه ۲/۵ درصد اعلام شد که ۰/۲ واحد درصد از ارقام مقدماتی کمتر بود.

چین

طبق اعلام اداره آمار ملی، تولیدات صنعتی در ماه فوریه سال جاری نسبت به ماه مشابه سال قبل از آن ۷/۲ درصد (بیش از پیش‌بینی بازار) رشد نمود. افزایش تولید در بخش معدن (۱/۶ درصد) تولیدات کارخانه‌ای (۰/۷ درصد)، برق و آب و گاز (۱۳/۳ درصد)، سبب گردید تولیدات صنعتی در ماه فوریه سریع‌ترین رشد از ژوئن ۲۰۱۷ را تجربه نماید.

رشد مطلوب تولیدات صنعتی در حالی اعلام گردید که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در هفته ماقبل دستور افزایش تعرفه واردات فلزات فولاد و آلومینیوم را صادر نموده و بر اساس گزارش رویترز احتمال اعمال تعرفه‌های جدید بر واردات سایر محصولات چینی به ارزشی بالغ بر ۶۰ میلیارد دلار نیز وجود دارد. پیش از این به کاخ سفید پیشنهاد شده بود تعرفه‌های مذکور از ۳۰ میلیارد دلار فراتر نرود. ولی ترامپ به منظور سخت‌گیری بیشتر علیه چین این رقم را ۲ برابر کرده است. این تعرفه‌ها در ابتدا بر محصولات فناوری اطلاعات، محصولات الکترونیک مصرفی و مخابراتی اعمال می‌شود، اما احتمال گسترش آن‌ها به ۱۰۰ محصول وارداتی از چین نیز وجود دارد. این امر، می‌تواند واکنش مستقیم و سخت‌پکن را در پی داشته باشد. اداره بازرسی وزارت بازرگانی چین در بیانیه شدیداللحنی ضمن مخالفت با تصمیم اخیر آمریکا، تأکید کرد این تصمیم تلاشی خطرناک بوده و واشنگتن در حال برهم زدن نظم تجاری بین‌المللی است.

شایان ذکر است، در حال حاضر مازاد تجاری چین در برابر آمریکا بالغ بر ۳۷۵ میلیارد دلار بوده که این رقم باعث نگرانی مقامات آمریکایی شده است. کارشناسان آمریکایی هشدار می‌دهند عملی شدن این تصمیم سرمایه‌گذاری چینی‌ها در آمریکا را کاهش داده و مشکلاتی را برای برخی صاحبان مشاغل که جهت تولید برخی کالاها و محصولات به مواد اولیه وارداتی چین نیازمند هستند، به وجود خواهد آورد.

از سوی دیگر، تولیدکنندگان عمده فولاد در چین از دولت خواستند در اقدامی قاطع، تعرفه واردات محصولاتی نظیر فولاد ضد زنگ، زغال سنگ و محصولات الکترونیکی از آمریکا را افزایش داده و اقدام مشابه برای واردات ورق گالوانیزه، لوله، و محصولات کشاورزی به کار گیرد.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری هفته گذشته					
دوره	یک‌شنبه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
نرخ بهره	۲/۵۸۶۰	۴/۷۱۲۰	۴/۷۴۸۸	۴/۷۳۱۸	۴/۷۴۱۸
شایبور (بین بانکی)					
یوان مرجع		-	-	-	۴/۳۵

ترکیه

متوسط نرخ بیکاری از ۱۰/۳ درصد در سه ماه منتهی به نوامبر سال ۲۰۱۷، به ۱۰/۴ درصد در سه ماه منتهی به دسامبر آن سال رسید. اشتغال در بخش غیرکشاورزی، خدمات و ساخت و ساز افزایش ولی در بخش صنعت و کشاورزی کاهش یافت. به نظر می‌رسد از نیمه دوم سال ۲۰۱۷ آهنگ رشد نرخ بیکاری اندکی کنترل شده چرا که با وجود افزایش در برخی ماه‌ها، به طور عمده ثابت یا نزولی بوده است.

هر چند کسری حساب جاری ترکیه در ماه ژانویه با اندکی کاهش به رقم ۷/۱۰ میلیارد دلار (دومین کسری بزرگ حساب جاری از ژانویه ۲۰۱۴) رسید، اما همچنان بسیار قابل توجه به شمار می‌رود. در ماه ژانویه سال گذشته، کسری حساب جاری ۲/۶۹ میلیارد دلار بود.

تولیدات صنعتی در ماه ژانویه نسبت به ماه مشابه سال قبل، ۱۲ درصد افزایش یافت. همچنین، رشد تولیدات صنعتی در ماه دسامبر ۲۰۱۷ از ۸/۷ درصد به ۱۳/۷ درصد اصلاح شد. در کنار تأثیر عمده اصلاح صورت گرفته؛ کندتر شدن رشد تولیدات صنعتی در بخش کارخانه‌ای و تولید برق حرارتی و تهویه مطبوع نیز جزء عوامل اصلی کاهش رشد تولیدات صنعتی در ماه ژانویه در مقایسه با ماه قبل از آن اعلام شده است.

برخی از مقامات ارشد مهاجرتی اروپا اعلام نمودند اتحادیه اروپا قصد دارد پیش از ملاقات با اردوغان در اواخر ماه جاری، بودجه بیشتری (۳ میلیارد یورو) برای اسکان مهاجران سوری در ترکیه، به این کشور اختصاص دهد. در حال حاضر

حدود ۳/۵ میلیون مهاجر سوری در اردوگاه‌های اسکان موقت ترکیه حضور دارند و اتحادیه اروپا با وجود اختلاف نظر با ترکیه بر سر مسائلی نظیر قبرس، در این خصوص نیازمند کمک ترکیه می‌باشد.

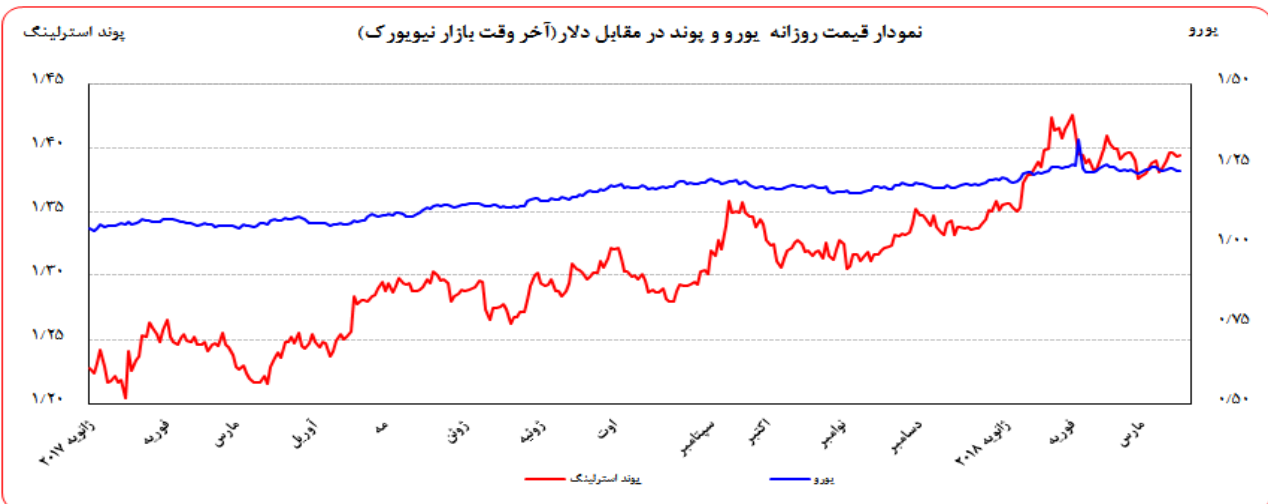
هند

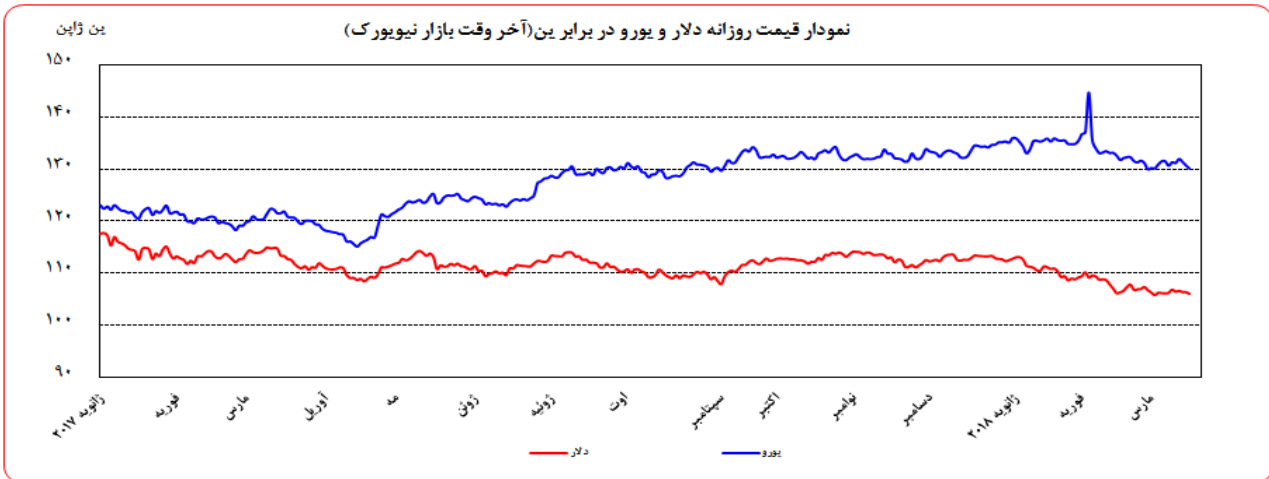
بخش صنعت هند سال ۲۰۱۸ را به خوبی آغاز نمود. این بخش در ماه ژانویه در مقایسه با ماه مشابه سال قبل ۷/۵ درصد رشد نموده که ۰/۴ واحد درصد بیشتر از رشد سالانه آن در ماه دسامبر گذشته است. همچنین رشد تولیدات کارخانه‌ای در مقیاس سالانه از ۸/۵ درصد ماه دسامبر به ۸/۷ درصد در ماه ژانویه افزایش یافت است.

بانک جهانی نیز پیش‌بینی نموده اقتصاد این کشور در سال مالی ۲۰۱۸ حدود ۷/۳ درصد رشد نمایند و در سال ۲۰۱۹ نیز این میزان به ۷/۵ درصد برسد. شایان ذکر است، در سال گذشته اقتصاد این کشور ۶/۶ درصد رشد نموده بود. پیش‌بینی بانک جهانی با فرض بهبود شرایط اقتصاد جهانی، کاهش ریسک در بازارهای مالی بین‌المللی و میانگین قیمت نفت برای هر بشکه ۵۸ دلار صورت گرفته است.

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین ۰/۷۸ تضعیف و در برابر فرانک سوئیس ۰/۰۶ درصد تقویت شد. در همین مدت، ارزش یورو در برابر دلار آمریکا ۰/۱۳ درصد تضعیف و ارزش پوند انگلیس در برابر دلار آمریکا ۰/۶۹ درصد تقویت گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۲۳۹۲-۱/۲۲۹۱ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۳۹۶۲-۱/۳۹۰۷ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۰۶/۵۸-۱۰۵/۹۸ ین متغیر بود.

عوامل تقویت دلار در مقابل سایر ارزها

- رشد بهتر از انتظار تولیدات صنعتی امریکا
- رشد کمتر از انتظار تولیدات صنعتی منطقه یورو

عوامل تضعیف دلار در مقابل سایر ارزها

- برکناری وزیر خارجه امریکا و انتصاب رئیس سازمان سیا به جای آقای تیلرسون
- انتشار ارقام تورم امریکا مطابق با پیش‌بینی
- رشد کمتر از انتظار خرده فروشی امریکا
- انتشار اخبار مثبت از حصول برخی توافقات پیرامون مذاکرات خروج انگلیس از اتحادیه اروپا

هفته گذشته، شاخص دلار با ۰/۱۶ درصد افزایش در مقایسه با هفته ما قبل آن به ۹۰/۳۳۳ واحد رسید. در دو روز ابتدای هفته دلار در برابر برخی ارزهای جهان‌روا تضعیف شد. اخراج وزیر خارجه امریکا و انتصاب رئیس سازمان سیا به جای آقای تیلرسون و انتشار ارقام تورم این کشور، سبب تضعیف دلار شدند. انتشار ارقام تورم این کشور مطابق با انتظار بازار، احتمال بالا رفتن سرعت افزایش نرخ بهره کلیدی در سال ۲۰۱۸ را کاهش داد. بازار هنوز سه نوبت افزایش نرخ بهره را محتمل‌ترین سناریوی پیش‌رو می‌داند. با این وجود، اعلام رشد بهتر از انتظار تولیدات صنعتی امریکا در اواخر هفته، احتمال افزایش نرخ بهره کلیدی در نشست هفته آتی را بیش از پیش تقویت نمود و به افزایش ارزش دلار انجامید. هفته گذشته، دلار در مقابل برخی اسعار نوظهور از جمله، یوان چین، روبل روسیه، لیر ترکیه و روپیه هند تقویت شد.

روز چهارشنبه، در پی رشد کمتر از انتظار تولیدات صنعتی منطقه یورو، واحد پولی یورو در مقابل دلار امریکا تضعیف شد. فرانک سوئیس به تبعیت از یورو، در مقابل دلار تضعیف شد. در همان روز خرده فروشی امریکا نیز رشدی کمتر از انتظار داشت که سبب شد دلار در مقابل ین ژاپن تضعیف شود. از دیگر دلایل افزایش ارزش ین طی هفته گذشته، انتصاب مدیر سازمان سیا به سمت وزیر خارجه امریکا و همچنین وجود نگرانی‌ها درخصوص وضع تعرفه‌های جدید وارداتی توسط این کشور بود. انتشار اخبار مثبت از حصول برخی توافقات در مورد مذاکرات خروج انگلیس از اتحادیه اروپا، به تقویت پوند در هفته گذشته کمک نمود.

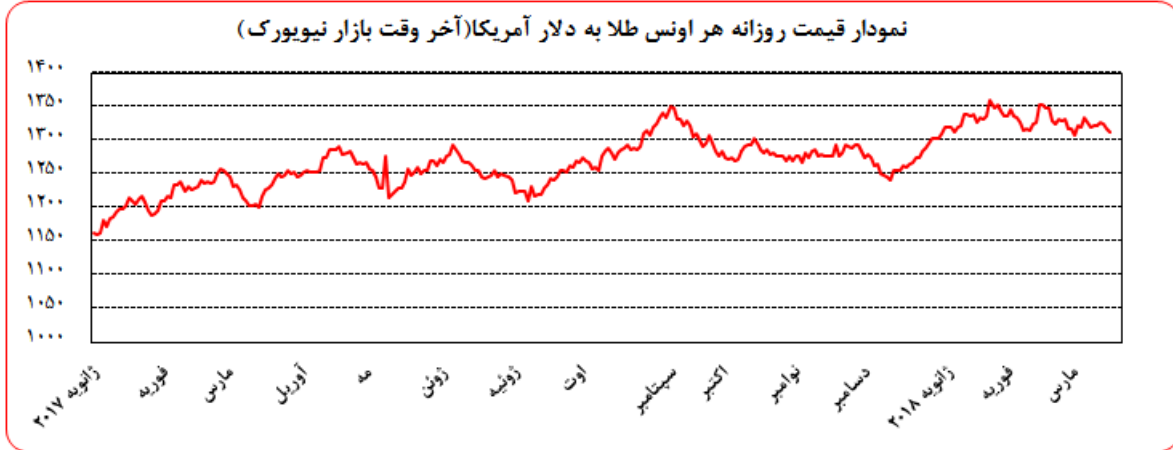
نرخ بهره لایبور ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		۲/۲۰۱۷۵	۲/۳۶۳۶۳	-	۲/۶۱۴۵۰
یورو		-۰/۳۷۹۲۹	-۰/۳۲۹۵۷	-	-۰/۲۵۳۷۱
پوند		۰/۶۰۹۰۴	۰/۷۱۳۱۳	-	۰/۹۲۳۹۴
فرانک		-۰/۷۴۰۰۰	-۰/۶۵۸۴۰	-	-۰/۵۳۰۲۰
ین		-۰/۰۵۱۵۰	۰/۰۱۷۹۷	-	۰/۱۰۸۰۰
درهم امارات		۲/۱۱۱۶۷	۲/۳۶۷۸۳	-	۲/۷۶۰۸۳
لیبر ترکیه		۱۳/۹۵۴۱	۱۴/۴۳۰۰	۱۴/۵۹۰۰	۱۴/۹۶۰۰

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۰/۷۳ درصد کاهش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۳۲۶/۴۹-۱۳۱۲/۳۶ دلار برای هر اونس در نرخ‌های پایانی ثبت شد. در ابتدای هفته گذشته، رشد قابل توجه شاخص‌های بازار سهام امریکا، سبب کاهش بهای طلا به عنوان رقیب آن شد. با این وجود، انتصاب رئیس سازمان سیا به جای آقای تیلرسون به سمت وزیر خارجه امریکا، سبب تقویت طلا در اواسط هفته را در پی داشت. رئیس سازمان سیا بر خلاف تیلرسون با برجام مخالف بوده و معتقد است باید با برنامه هسته‌ای کره شمالی برخورد قاطع‌تری صورت پذیرد. بازارهای مالی این انتصاب را منشاء افزایش تنش‌های سیاسی در سطح جهان ارزیابی

می‌نمایند. در اواخر هفته، با تقویت دلار و همچنین با نزدیک شدن به زمان تشکیل جلسه فدرال رزرو و احتمال بالای افزایش نرخ بهره کلیدی، بهای طلا کاهش یافت.

تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه آمریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، $۰/۴۸$ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده $۶۲/۳۴-۶۰/۷۱$ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی بهای هر بشکه در سطح $۶۱/۳۱$ دلار قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، $۱/۱۰$ درصد افزایش یافت. هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه $۶۶/۲۱-۶۴/۶۴$ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه به $۶۵/۱۶$ دلار رسید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده $۶۲/۵۳-۶۱/۹۷$ دلار معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه در سطح $۶۲/۲۲$ دلار قرار گرفت. شایان ذکر است، بهای نفت اوپک در روز پنج‌شنبه (آخرین نرخ هفته گذشته) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، $۰/۴۷$ درصد افزایش یافت.

هفته گذشته، اظهار نظر وزیر نفت ایران مبنی بر امکان تسهیل سهمیه‌های تولید در سال ۲۰۱۹ در نشست ماه ژوئن اوپک، افزایش تولید نفت شیل در ماه آوریل به سطح تاریخی $۶/۹۵$ میلیون بشکه در روز، افزایش بیش از انتظار ذخایر نفت آمریکا در هفته ماقبل و گزارش IEA مبنی بر افزایش تولید نفت کشورهای غیرعضو اوپک در سال ۲۰۱۸ به میزان $۱/۸$ میلیون بشکه در روز؛ مهم‌ترین عوامل کاهنده قیمت نفت در هفته گذشته بودند. از سوی دیگر، کاهش بیش از انتظار ذخایر بنزین و فرآورده‌های نفتی، افزایش تولیدات صنعتی چین، افزایش بهای سهام در بازار سهام آمریکا و پوشش موقعیت‌های

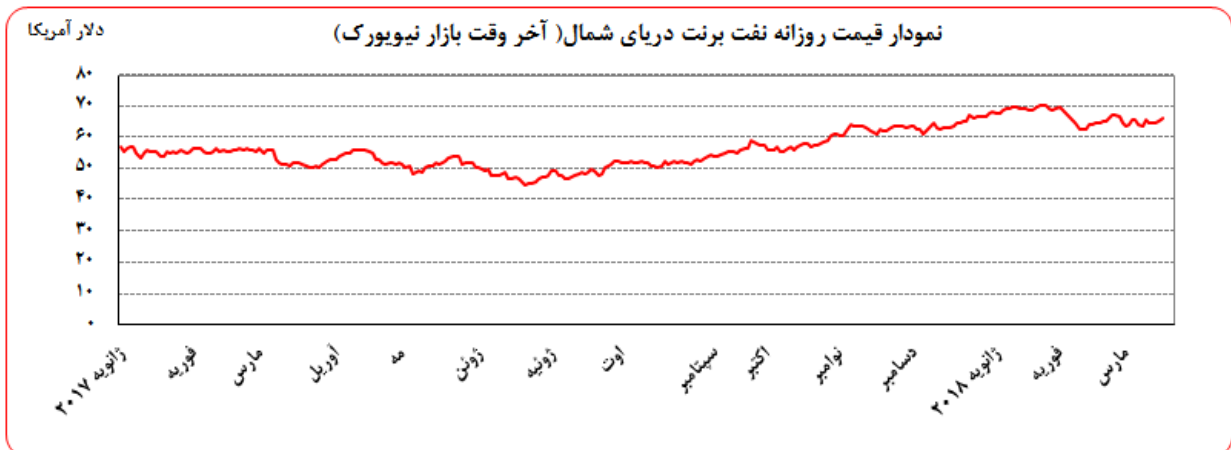
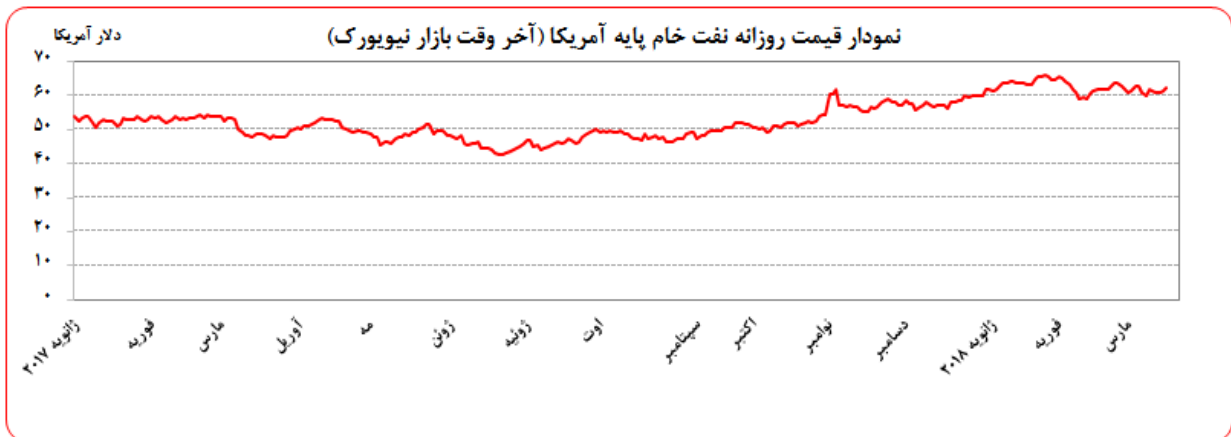

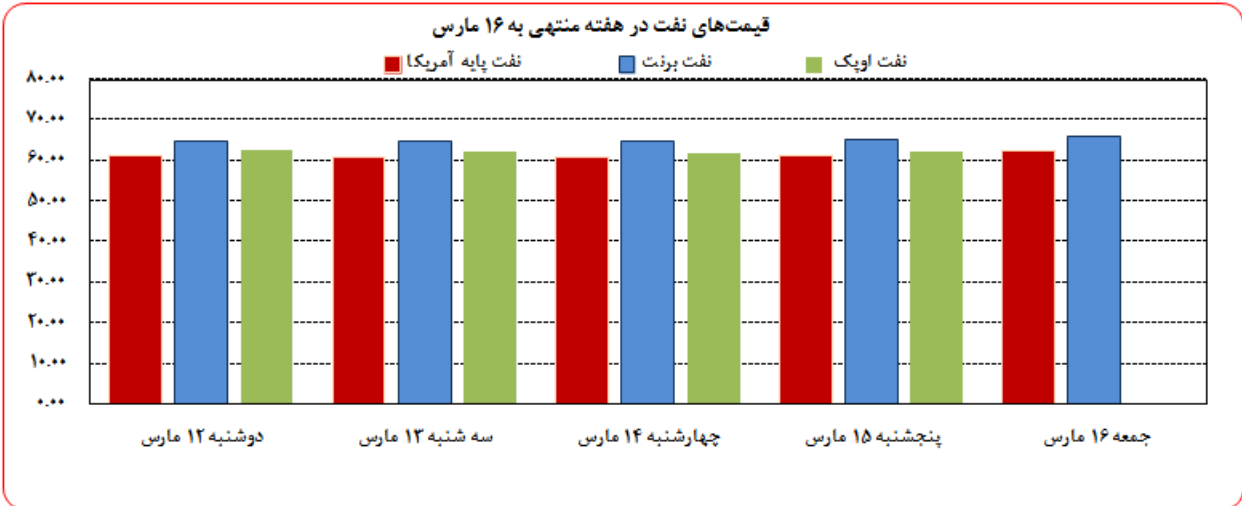
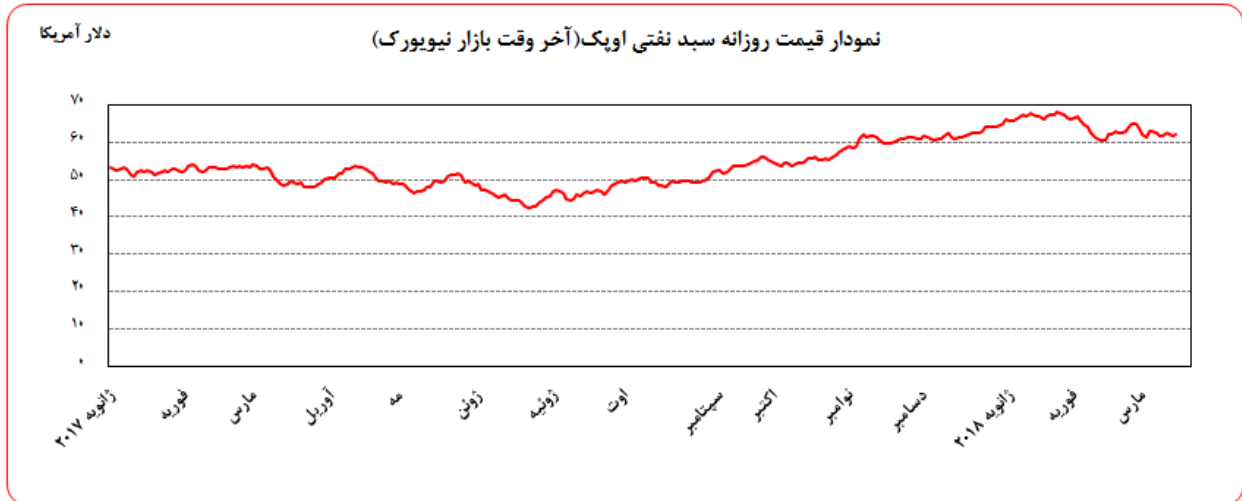
بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بالمانع است.

فروش نفت پیش از مصاحبه خبری ولیعهد عربستان در یک برنامه تلویزیونی؛ از بهای نفت حمایت نمودند. برآینده عوامل مذکور، منجر به افزایش بهای نفت در پایان هفته گذشته شد.

همچنین، اوپک در گزارش ماه مارس اعلام نمود تولید نفت کشورهای غیر عضو اوپک در سال ۲۰۱۸، معادل ۱/۶۶ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت که به طور عمده ناشی از افزایش تولید نفت امریکاست. اوپک همچنین تقاضا برای نفت این سازمان در سال ۲۰۱۸ را با ۲۵۰ هزار بشکه در روز کاهش نسبت به پیش‌بینی قبلی، معادل ۳۲/۶۱ میلیون بشکه در روز تخمین زد. به علاوه، بر اساس این گزارش، ذخایر نفت کشورهای صنعتی در ماه ژانویه برای نخستین بار طی هشت ماه گذشته افزایش یافته که می‌تواند نشانه‌ای از کم‌رنگ شدن نتیجه تلاش‌های اوپک باشد.

لازم به ذکر است، تعداد چاه‌های نفتی فعال در امریکا و کانادا با ۴ حلقه افزایش به عدد ۸۰۰ رسید.

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)				موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			
سال قبل	هفته قبل	میزان در هفته ماقبل		سال قبل	هفته قبل	موجودی در هفته ماقبل	
۱,۲۷۲	۱۲	۱۰,۳۸۱	تولید داخلی	-۱۲۵/۸	۵/۰	۱,۰۹۶/۴۰	نفت خام
				-۹۷/۲	۵/۰	۴۳۰/۹۰	ذخایر تجاری نفت خام
				-۲۸/۶	۰/۰	۶۶۵/۵۰	ذخایر استراتژیک نفت خام
-۵۹۰	-۴۰۷	۶,۰۹۸	خالص واردات	-۱/۵	-۶/۳	۲۴۴/۸۰	بنزین

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

هفته منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۵

۲۰۱۸/۰۳/۱۶

عنوان	متوسط هفته گذشته	درصد تغییرات		جمعه ۹ مارس	دوشنبه ۱۲ مارس	سه شنبه ۱۳ مارس	چهارشنبه ۱۴ مارس	پنجشنبه ۱۵ مارس	جمعه ۱۶ مارس	متوسط هفته
		** نقطه به نقطه	*** هفتگی							
شاخص دلار	۸۹/۹۷۰	۰/۰۹۳	۰/۰۶	۹۰/۲۳۳	۸۹/۸۹۵	۸۹/۶۶۴	۸۹/۷۰۴	۹۰/۱۳۹	۹۰/۲۳۳	۹۰/۰۲۵
دلار کانادا	۱/۲۸۹۳	۱/۲۸۱۱	۰/۷۰	۱/۳۰۹۷	۱/۲۸۴۳	۱/۲۹۶۶	۱/۲۹۵۶	۱/۳۰۵۶	۱/۳۰۹۷	۱/۲۹۸۴
ین ژاپن	۱۰۶/۲۸	۱۰۶/۸۱	۰/۰۴	۱۰۵/۹۸	۱۰۶/۴۱	۱۰۶/۵۸	۱۰۶/۳۲	۱۰۶/۳۳	۱۰۵/۹۸	۱۰۶/۳۲
یورو*	۱/۲۳۵۴	۱/۲۳۰۷	-۰/۱۲	۱/۲۲۹۱	۱/۲۳۳۷	۱/۲۳۹۲	۱/۲۳۶۹	۱/۲۳۰۶	۱/۲۲۹۱	۱/۲۳۳۹
فرانک سوئیس	۰/۹۴۵۲	۰/۹۵۱۲	۰/۲۹	۰/۹۵۱۸	۰/۹۴۷۵	۰/۹۴۳۹	۰/۹۴۴۹	۰/۹۵۱۴	۰/۹۵۱۸	۰/۹۴۷۹
لیبره انگلیس*	۱/۳۸۵۹	۱/۳۸۴۸	۰/۶۰	۱/۳۹۴۴	۱/۳۹۰۷	۱/۳۹۶۲	۱/۳۹۶۱	۱/۳۹۳۶	۱/۳۹۴۴	۱/۳۹۴۲
SDR به دلار	۱/۴۵۲۲۱	۱/۴۴۸۹۶	۰/۰۰	۱/۴۵۲۷۹	۱/۴۴۹۳۳	۱/۴۵۰۷۹	۱/۴۵۴۶۲	۱/۴۵۳۲۹	۱/۴۵۲۷۹	۱/۴۵۲۱۶
طلای نیویورک (هراونس)	۱۳۲۴/۵۶	۱۳۲۱/۹۹	-۰/۳۲	۱۳۱۲/۳۶	۱۳۲۰/۷۸	۱۳۲۶/۴۹	۱۳۲۴/۴۰	۱۳۱۷/۵۲	۱۳۱۲/۳۶	۱۳۲۰/۳۱
طلای لندن (هر اونس)	۱۳۲۴/۵۶	۱۳۲۰/۶۰	-۰/۴۳	۱۳۱۰/۱۰	۱۳۱۹/۱۵	۱۳۲۲/۷۵	۱۳۲۳/۵۵	۱۳۱۸/۷۵	۱۳۱۰/۱۰	۱۳۱۸/۸۶
نفت برنت انگلیس	۶۴/۹۵	۶۵/۴۹	۰/۳۲	۶۶/۲۱	۶۴/۹۵	۶۴/۶۴	۶۴/۸۹	۶۵/۱۲	۶۶/۲۱	۶۵/۱۶
نفت پایه آمریکا	۶۱/۷۰	۶۲/۰۴	-۰/۶۲	۶۲/۳۴	۶۱/۳۶	۶۰/۷۱	۶۰/۹۶	۶۱/۱۹	۶۲/۳۴	۶۱/۳۱
DOW-30 (بورس وال استریت)	۲۴۹۵۸	۲۵۳۳۶	-۰/۰۲	۲۴۹۴۷	۲۵۱۷۹	۲۵۰۰۷	۲۴۷۵۸	۲۴۸۷۴	۲۴۹۴۷	۲۴۹۵۳
NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۲۱۳۱۰	۲۱۴۶۹	۲/۳۵	۲۱۶۷۷	۲۱۸۲۴	۲۱۹۶۸	۲۱۷۷۷	۲۱۸۰۴	۲۱۶۷۷	۲۱۸۱۰
FTSE-100 (بورس لندن)										
DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۱۲۲۳۰	۱۲۳۴۷	۰/۷۵	۱۲۳۹۰	۱۲۴۱۸	۱۲۲۲۱	۱۲۲۳۸	۱۲۳۴۶	۱۲۳۹۰	۱۲۳۲۲

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

شماره ۵۲

دایره اخبار اقتصادی